งบการเงิน

เป็นผลผลิตของกระบวนการทางการบัญชีซึ่งมีจัดทำขึ้นตามหลักการบัญชีทั่วไป โปรแกรมระบบบัญชีสำหรับสหกรณ์ภาคเกษตร ได้ออกแบบรายงานงบการเงินไว้จำนวนทั้งสิ้น 11 รายงาน ได้แก่

1. รายงานงบดุล
2. รายงานงบกำไรขาดทุน
3. รายละเอียดกำไรขาดทุนเฉพาะธุรกิจสินเชื่อ
4. รายละเอียดกำไรขาดทุนเฉพาะธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย
5. รายละเอียดกำไรขาดทุนเฉพาะธุรกิจรวบรวมผลิตผล
6. รายละเอียดกำไรขาดทุนเฉพาะธุรกิจแปรรูปผลิตผลการเกษตรและการผลิตสินค้า
   - 6.1 ประเภทข้าวเปลือก
   - 6.2 แปรรูปผลิตผลอื่นๆ
   - 6.3 แปรรูปน้ำนมดิบ
   - 6.4 สัตว์เลี้ยงเพื่อขาย
   - 6.5 แปรรูปน้ำยางสด
7. รายละเอียดกำไรขาดทุนเฉพาะธุรกิจให้บริการและส่งเสริมการเกษตร
8. รายละเอียดรายได้อื่น
9. รายละเอียดค่าใช้จ่ายดำเนินงาน
10. รายงานงบต้นทุนขาย/บริการ
11. รายงานงบต้นทุนการผลิต

รายงานงบการเงินทั้งหมดเป็นไปตามที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์กำหนด และมีการเพิ่มเติมตามความต้องการของสหกรณ์ในจังหวัดภาคใต้ คือ รายละเอียดกำไรขาดทุนเฉพาะธุรกิจแปรรูปผลิตผลการเกษตรและการผลิตสินค้า ประเภทแปรรูปน้ำยางสด ที่มีสหกรณ์จำนวนมากที่ดำเนินธุรกิจในลักษณะนี้จึงได้จัดทำงบการเงินมาตรฐานเพิ่มเติมไว้ด้วย ดังปรากฏตามรูปที่ 4 - 65 รายละเอียดกำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจแปรรูปน้ำยางสด

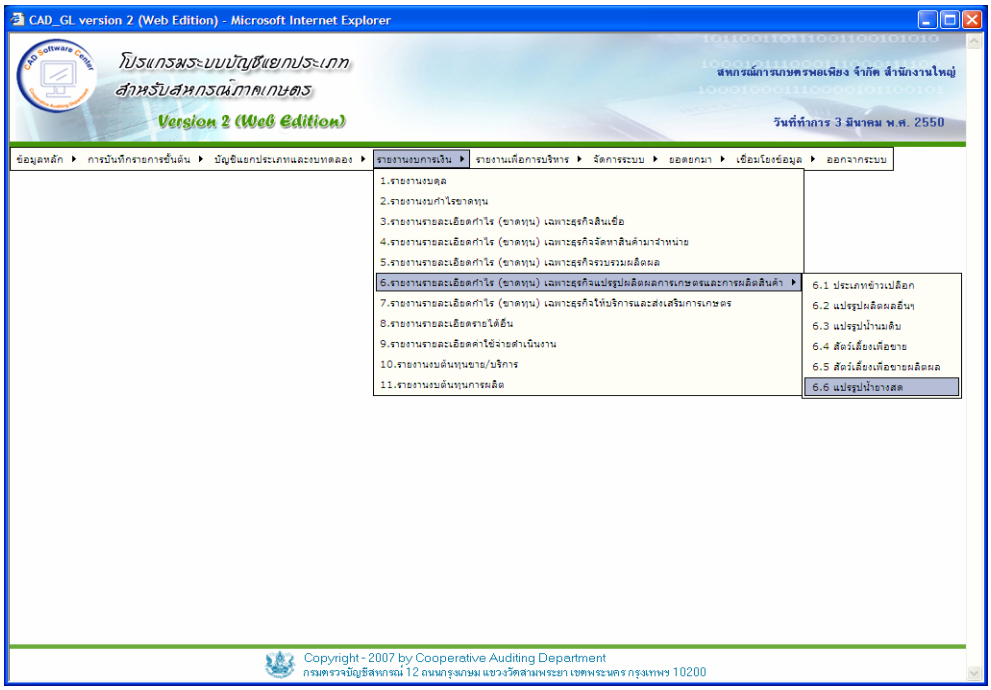

รูปที่ 4 - 65 รายละเอียดกำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจแปรรูปน้ำยางสด

เงื่อนไขการเรียกดูรายงาน

1. รูปแบบการแสดงรายงาน หมายถึง ต้องการที่จะให้ระบบแสดงงบการเงินรวมหรือแยก เงื่อนไขนี้จะมีเฉพาะสหกรณ์ที่เป็นสำนักงานใหญ่ ที่ให้สามารถเรียกดูข้อมูลได้หลายลักษณะ ดังนี้

    1.1 ทั้งสำนักงานใหญ่และสาขา หรืองบการเงินรวม

    1.2 เฉพาะสำนักงานใหญ่

    1.3 เฉพาะสาขา

2. ณ วันที่ เป็นเงื่อนไขที่ใช้เฉพาะกรณีเรียกดูงบดุล เพื่อให้ผู้ใช้ระบุได้ว่าต้องการเรียกดูข้อมูลของวันใด

3. ช่วงเวลา เป็นเงื่อนไขที่ใช้สำหรับการเรียกดูงบกำไรขาดทุนและงบประกอบทั้งหมด เพื่อให้ผู้ใช้ระบุได้ว่าต้องการเรียกดูข้อมูลผลการดำเนินงานของช่วงเวลาใด

4. เงื่อนไข เป็นการให้ผู้ใช้ระบุได้ว่าต้องการดูเปรียบเทียบ 2 ปี หรืองบการเงินปีเดียว

ดังปรากฏตามรูปที่ 4 - 66 เงื่อนไขการเรียกดูงบการเงิน

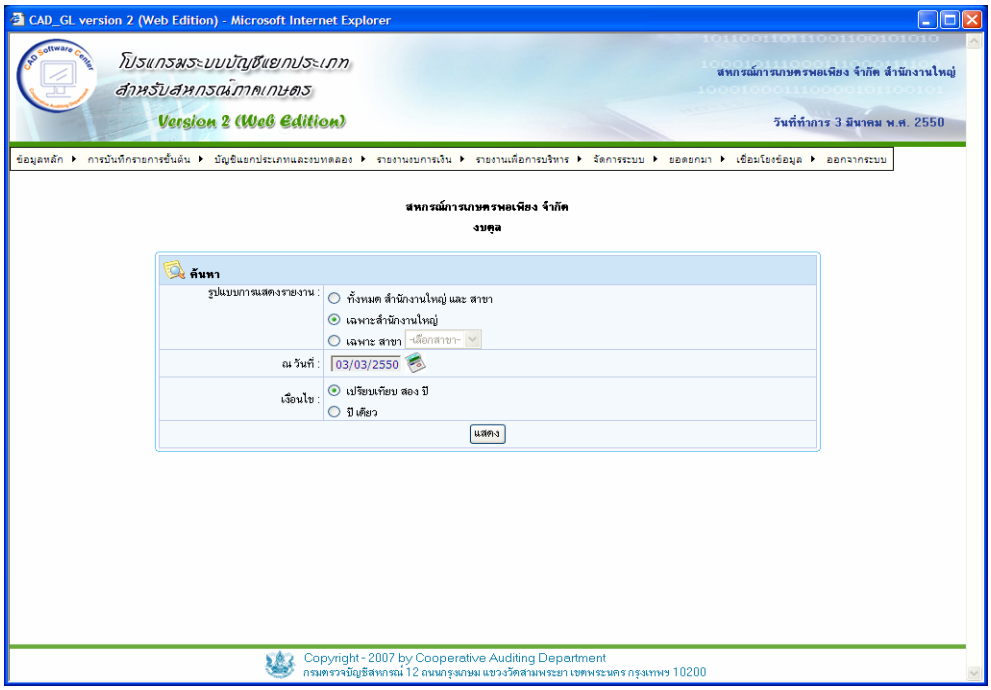

รูปที่ 4 - 66 เงื่อนไขการเรียกดูงบการเงิน

การแสดงงบการเงินเปรียบเทียบ 2 ปี

กรณีที่ผู้ใช้ระบุการเรียกดูรายงานแบบ 2 ปี นำเสนอผลลัพธ์ใน 3 รูปแบบ ดังนี้

1. งบดุล เป็นการเปรียบเทียบ ณ วันใดวันหนึ่งและเป็นวันเดียวกัน ของทั้งสองปี หรือที่เรียกว่าการแสดงเปรียบเทียบ 2 ปี เป็นรายวัน ยกตัวอย่างเช่น งบดุล ณ วันที่ 3 มีนาคม 2550 และ 2549 แสดงให้เห็นฐานะการเงิน ณ วันที่ 3 มีนาคม ของทั้งสองปี ดังปรากฏตามรูปที่ 4 - 67 งบดุลเปรียบเทียบ 2 ปี เนื่องจากเมื่อใช้ระบบคอมพิวเตอร์แล้ว จะสามารถจัดทำงบการเงินเป็นรายวันได้ กรณีต้องการการเปรียบเทียบเป็นรายปีตามรูปแบบที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์กำหนด ก็ทำได้โดยการระบุวันที่สิ้นปี จะได้งบการเงินเปรียบเทียบ ณ วันสิ้นปีของทั้ง 2 ปี

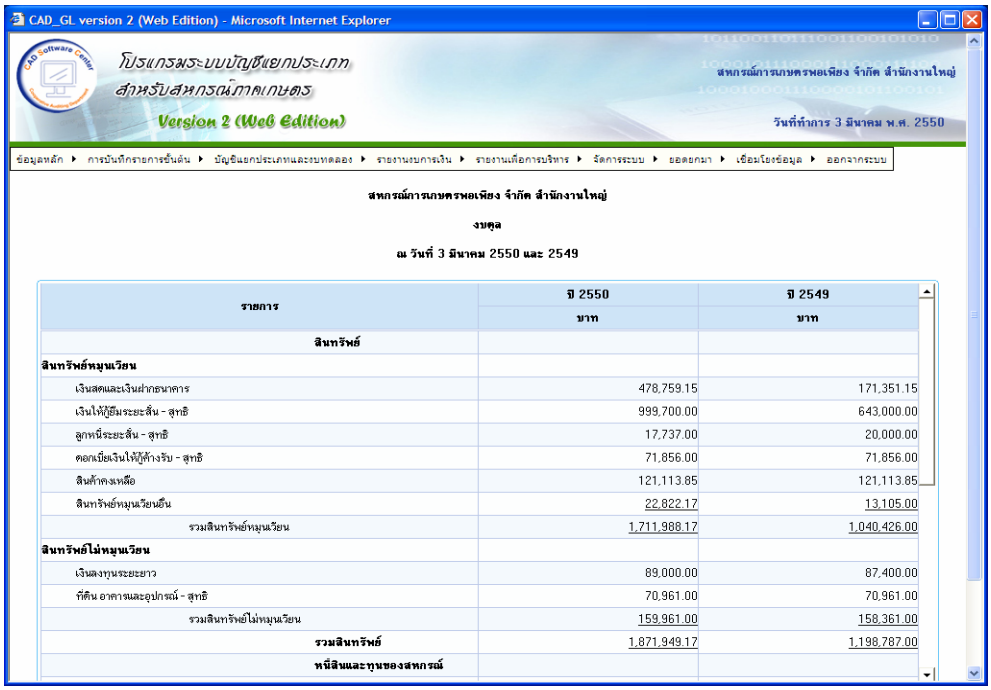

รูปที่ 4 - 67 งบดุลเปรียบเทียบ 2 ปี

2. งบกำไรขาดทุน เป็นการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานตั้งแต่วันต้นปีทางบัญชีถึงวันที่ที่ระบุ โดยที่การแสดงรายการของงบกำไรขาดทุน ต้องแสดงอัตราส่วนร้อยละต่อยอดขาย/บริการทุกรายการ ดังปรากฏตามรูปที่ 4 - 68 งบกำไรขาดทุนเปรียบเทียบ 2 ปี

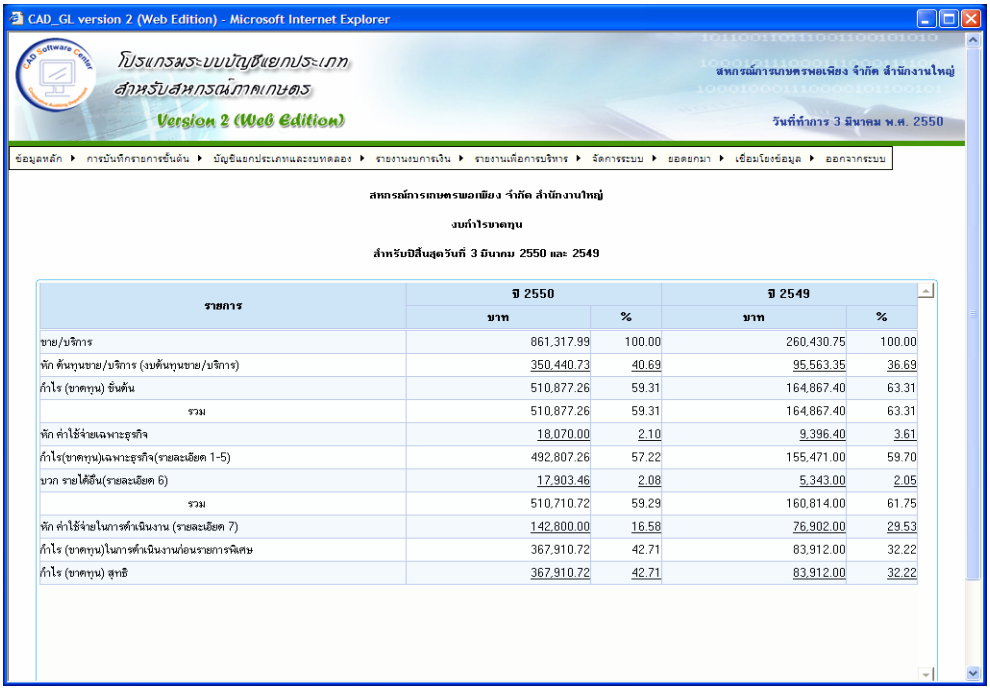

รูปที่ 4 - 68 งบกำไรขาดทุนเปรียบเทียบ 2 ปี

3. รายละเอียดประกอบงบการเงิน ในส่วนของรายละเอียดกำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจ เป็นการแสดงเปรียบเทียบผลการดำเนินงานแยกธุรกิจ ตั้งแต่วันต้นปีทางบัญชี ถึงวันที่ที่ระบุ โดยที่การแสดงรายการต้องแสดงอัตราส่วนร้อยละต่อยอดขาย/บริการเฉพาะธุรกิจนั้น ๆ ตัวอย่างเช่น รายละเอียดกำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ดังปรากฏตามรูปที่ 4 - 69 รายละเอียดกำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายเปรียบเทียบ 2 ปี

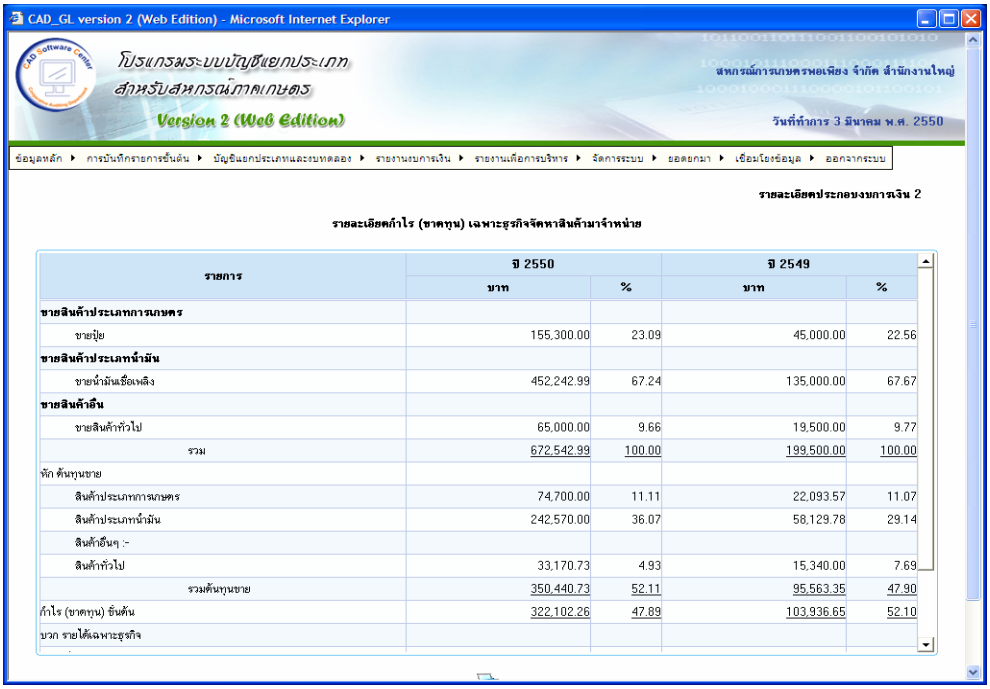

รายการ	ปี 2550		ปี 2549	
	บาท	%	บาท	%
ขายสินค้าประเภทการเกษตร				
ขายปุ๋ย	155,300.00	23.09	45,000.00	22.56
ขายสินค้าประเภทน้ำมัน				
ขายน้ำมันเชื้อเพลิง	452,242.99	67.24	135,000.00	67.67
ขายสินค้าอื่น				
ขายสินค้าทั่วไป	65,000.00	9.66	19,500.00	9.77
รวม	672,542.99	100.00	199,500.00	100.00
หัก ต้นทุนขาย				
สินค้าประเภทการเกษตร	74,700.00	11.11	22,093.57	11.07
สินค้าประเภทน้ำมัน	242,570.00	36.07	58,129.78	29.14
สินค้าอื่นๆ :-				
สินค้าทั่วไป	33,170.73	4.93	15,340.00	7.69
รวมต้นทุนขาย	350,440.73	52.11	95,563.35	47.90
กำไร (ขาดทุน) ขั้นต้น	322,102.26	47.89	103,936.65	52.10
บวก รายได้เฉพาะธุรกิจ				

รูปที่ 4 - 69 รายละเอียดกำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายเปรียบเทียบ 2 ปี

รายงานเพื่อการบริหาร

รายงานเพื่อการบริหารเป็นรายงานการวิเคราะห์งบการเงิน โดยใช้อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratio) ซึ่งเป็นเครื่องมือทางการเงินใช้เพื่อประเมินสัดส่วนที่เกิดขึ้นกับรายการค้า อัตราส่วนทางการเงินจัดได้ว่าเป็นผลประโยชน์ที่เกิดจากการบันทึกบัญชีของสหกรณ์ ผู้ใช้หลักคือ ผู้บริหารของสหกรณ์ ที่ใช้อัตราส่วนทางการเงินเป็นเครื่องมือตรวจสภาพธุรกิจ เพื่อเป็นข้อมูลสนับสนุนการตัดสินใจด้านการเงินในแต่ละช่วงเวลา เพื่อบริหารงานให้เกิดความก้าวหน้า รวมทั้งเข้าใจในสิ่งที่สหกรณ์ได้ดำเนินการไปแล้ว

การออกแบบรายงานเพื่อการบริหารนั้นมีวัตถุประสงค์ที่จะพัฒนาให้โปรแกรมระบบบัญชีสำหรับสหกรณ์ภาคเกษตร เป็นเครื่องมือในการประมวลผลข้อมูลทางการเงินที่ครบวงจร ซึ่งไม่เพียงเป็นเครื่องมือของพนักงานบัญชีในการจัดทำบัญชีและงบการเงินเท่านั้น แต่ยังเป็นเครื่องมือในการควบคุมงานของผู้จัดการ และเป็นเครื่องมือของคณะกรรมการดำเนินการในการบริหารงานด้วย ในมิติของหน่วยงานราชการโดยเฉพาะกรมตรวจบัญชีสหกรณ์สามารถใช้

โปรแกรมระบบบัญชีสำหรับสหกรณ์ภาคเกษตรเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้การส่งเสริมให้ผู้บริหารสหกรณ์ใช้ข้อมูลทางการเงินในการบริหารงานบรรลุผลเร็วยิ่งขึ้น

อัตราส่วนทางการเงินที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ประกาศให้ใช้มีทั้งหมด 27 อัตราส่วน โดยจำแนกเป็น 5 มิติ ดังนี้

1. มิติความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง ประกอบด้วย 5 อัตราส่วน ดังนี้
   - 1.1 อัตราส่วนหนี้สินทั้งสิ้นต่อทุน
   - 1.2 ทุนสำรองต่อสินทรัพย์
   - 1.3 อัตราเติบโตของทุนสหกรณ์
   - 1.4 อัตราเติบโตของหนี้
   - 1.5 อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุน
2. มิติคุณภาพสินทรัพย์ ประกอบด้วย 4 อัตราส่วน ดังนี้
   - 2.1 อัตราการค้างชำระ
   - 2.2 อัตราหมุนของสินทรัพย์
   - 2.3 อัตราผลตอบแทนต่อสิทรัพย์
   - 2.4 อัตราการเติบโตของสินทรัพย์
3. มิติการบริหารจัดการ มีเพียง 1 อัตราส่วน คือ อัตราการเติบโตของธุรกิจ
4. มิติการทำกำไร ประกอบด้วย 10 อัตราส่วน ดังนี้
   - 4.1 กำไรต่อสมาชิก
   - 4.2 เงินออมต่อสมาชิก
   - 4.3 หนี้ต่อสมาชิก
   - 4.4 อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน
   - 4.5 อัตราค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน
   - 4.6 อัตราการเติบโตของทุนสำรอง
   - 4.7 อัตราการเติบโตของทุนสะสมอื่น
   - 4.8 อัตราการเติบโตของกำไร
   - 4.9 อัตรากำไรสุทธิ
   - 4.10 อัตรากำไรขั้นต้น
5. มิติสภาพคล่อง ประกอบด้วย 7 อัตราส่วน ดังนี้
   - 5.1 อัตราส่วนทุนหมุนเวียน
   - 5.2 อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว
   - 5.3 อัตราหมุนของสินค้า
   - 5.4 อายุเฉลี่ยสินค้า
   - 5.5 อัตราหมุนของลูกหนี้
   - 5.6 อัตราเฉลี่ยลูกหนี้
   - 5.7 อัตราลูกหนี้เงินกู้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนด

จากการศึกษาวิเคราะห์สูตรการคำนวณอัตราส่วนทางการเงินแล้วพบว่า อัตราส่วนทั้ง 27 อัตราส่วนนี้ เป็นการคำนวณโดยใช้ข้อมูลจากงบการเงิน จำนวน 21 อัตราส่วน ที่เหลืออีก 6 อัตราส่วนนั้นต้องใช้ข้อมูลรายละเอียดจากระบบย่อย ดังนี้

1. มิติคุณภาพสินทรัพย์ จำนวน 1 อัตราส่วน คือ อัตราการค้างชำระ ซึ่งต้องใช้ข้อมูลลูกหนี้รายสัญญาจากระบบเงินให้กู้
2. มิติการบริหารจัดการ จำนวน 1 อัตราส่วน คือ อัตราการเติบโตของธุรกิจ ซึ่งต้องใช้ข้อมูลรายละเอียดจากทุกธุรกิจจากระบบเงินให้กู้ และระบบสินค้า
3. มิติการทำกำไร จำนวน 3 อัตราส่วน คือ กำไรต่อสมาชิก เงินออมต่อสมาชิก และหนี้ต่อสมาชิก ซึ่งต้องใช้จำนวนสมาชิกจากระบบสมาชิกและหุ้น
4. มิติสภาพคล่อง จำนวน 1 อัตราส่วน คือ อัตราลูกหนี้เงินกู้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนด ซึ่งต้องใช้ข้อมูลลูกหนี้รายสัญญาจากระบบเงินให้กู้

หลักการออกแบบรายงานเพื่อการบริหารคือใช้ข้อมูลจากงบการเงินโดยไม่มีการเปิดช่องนำเข้าข้อมูลใหม่ ข้อมูลในงบการเงินเป็นข้อมูลที่เข้ามาตามกระบวนการบันทึกบัญชี ซึ่งเป็นไปตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป ซึ่งย่อมมีผลให้อัตราส่วนทางการเงินที่ได้ มีความเที่ยงตรงและเชื่อถือได้ ดังนั้น อัตราส่วนดังกล่าวข้างต้น 6 อัตราส่วน จึงไม่รวมอยู่ในรายงานเพื่อการบริหารที่ได้จากโปรแกรมระบบบัญชีสำหรับสหกรณ์ภาคเกษตร

โปรแกรมระบบบัญชีสำหรับสหกรณ์ภาคเกษตรได้จัดทำรายงานเพื่อการบริหารตามการเรียกดูข้อมูลไว้ 2 รูปแบบ คือ

1. แบบภาพรวมทุกอัตราส่วน จากเมนูรายงานผลการวิเคราะห์งบการเงิน เป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์งบการเงินทั้ง 5 มิติ ในรายงานเดียวเพื่อประโยชน์ในการนำเสนอผู้บริหารสหกรณ์ โดยจะแสดงผลการคำนวณของแต่ละอัตราส่วน ดังนี้

    1.1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง

    1.2 คุณภาพสินทรัพย์

    1.3 การบริหารจัดการ

    1.4 การทำกำไร

    1.5 สภาพคล่อง

ดังปรากฏตามรูปที่ 4 - 70 รายงานผลการวิเคราะห์งบการเงิน

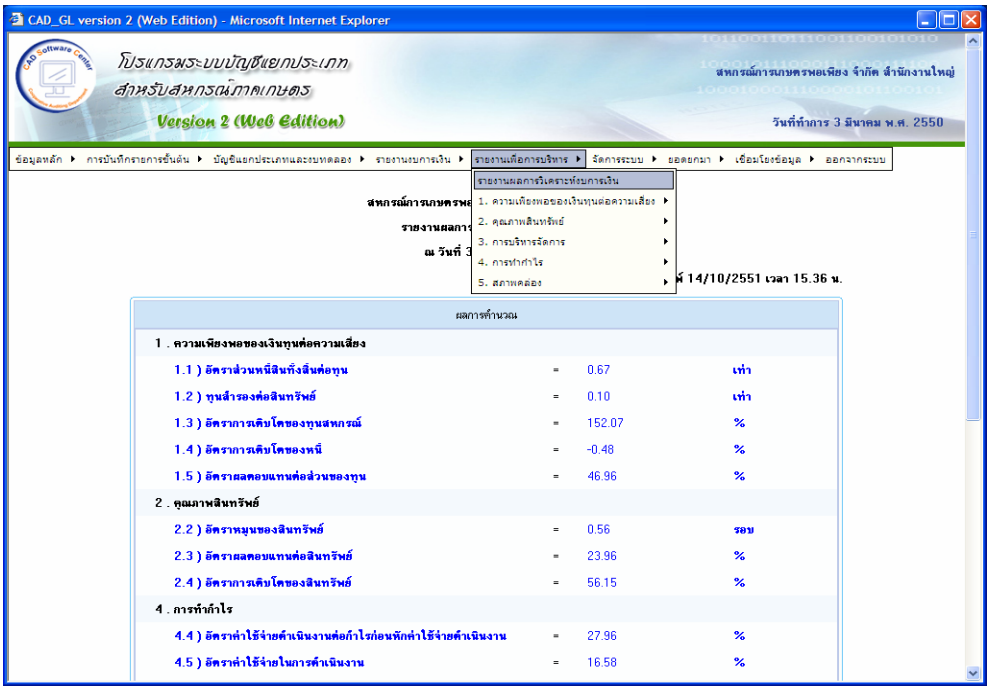

รูปที่ 4 - 70 รายงานผลการวิเคราะห์งบการเงิน

2. แบบรายอัตราส่วน เป็นการแสดงรายงานเฉพาะอัตราส่วนที่ต้องการจะเรียกดูเท่านั้น โดยจะแสดงตัวเลขที่ใช้ในการคำนวณให้เห็นว่าเป็นเท่าไรด้วย ยกตัวอย่างเช่น อัตราส่วนหนี้สินทั้งสิ้นต่อทุน เป็น 0.67 เท่า นั้นได้จาก 753,093.13 หารด้วย 1,118,856.04 ซึ่งตัวเลขเหล่านี้ได้จากข้อมูลหลัก เมนูการกำหนดรูปแบบรายงานเพื่อการบริหาร ซึ่งกำหนดไว้ว่าอัตราส่วนหนี้สินทั้งสิ้นต่อทุนเท่ากับ หนี้สินทั้งสิ้นหารด้วยทุนของสหกรณ์ ดังปรากฏตามรูปที่ 4 - 71 รายงานผลอัตราส่วนหนี้สินทั้งสิ้นต่อทุน เป็นต้น

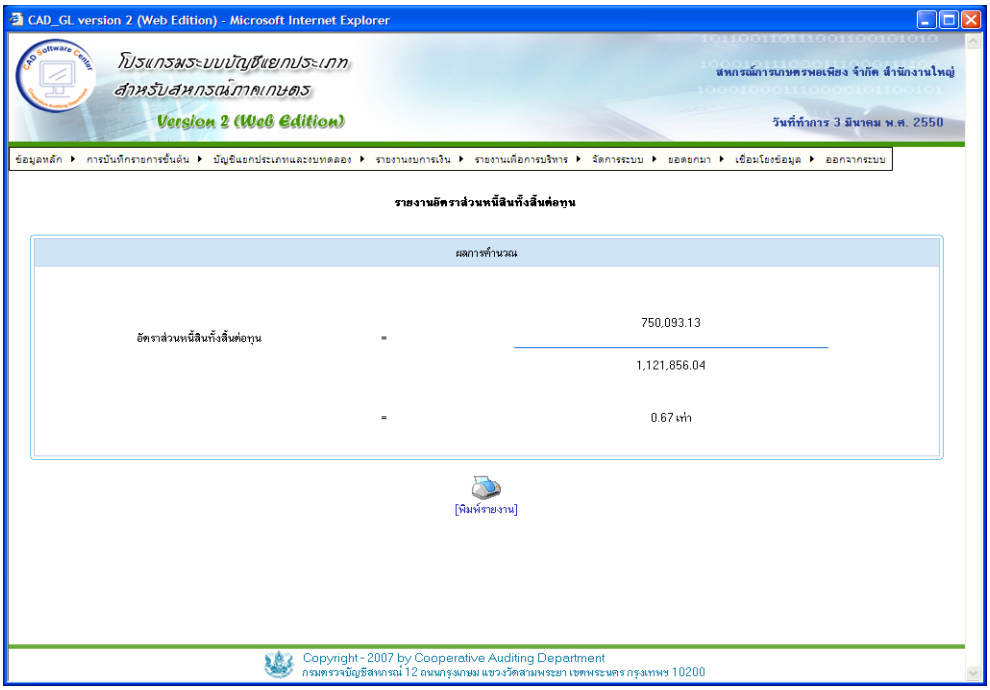

รูปที่ 4 - 71 รายงานผลอัตราส่วนหนี้สินทั้งสิ้นต่อทุน

การกำหนดสูตรเพื่อคำนวณอัตราส่วน

การออกแบบรายงานเพื่อการบริหารใช้หลักการเดียวกับการออกแบบงบการเงิน คือ ให้ผู้ใช้สามารถเพิ่มเติมรายละเอียดในการคำนวณได้ ดังนี้

1. กำหนดโครงสร้างของสูตรอัตราส่วนทางการเงินไว้ในโปรแกรม ซึ่งประกอบด้วยชื่ออัตราส่วนและสูตรในการคำนวณ ตัวอย่างเช่น อัตราส่วนทุนหมุนเวียน เท่ากับ สินทรัพย์หมุนเวียนหารด้วยหนี้สินหมุนเวียน ดังปรากฏตามรูปที่ 4 - 72 โครงสร้างของสูตรอัตราส่วนทางการเงิน

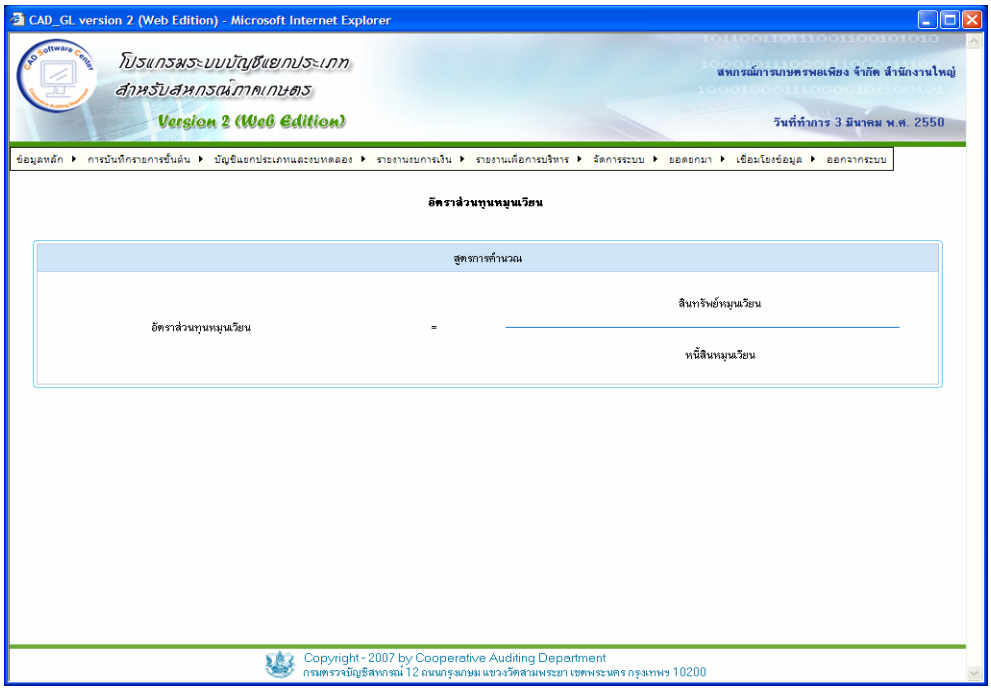

รูปที่ 4 - 72 โครงสร้างของสูตรอัตราส่วนทางการเงิน

2. ผู้ใช้เป็นผู้กำหนดรายละเอียดของรายการที่ใช้ในการคำนวณ ตัวอย่างเช่น ค่าเศษ รายการสินทรัพย์หมุนเวียน ได้มาจากการกำหนดให้โปรแกรมไปนำรายการจากงบดุล ลำดับที่ 12 ดังปรากฏตามรูปที่ 4 - 73 การเลือกรายการที่ใช้คำนวณอัตราส่วนทางการเงินค่าเศษ สำหรับค่าส่วน รายการหนี้สินหมุนเวียนให้ไปนำมาจากรายการจากงบดุลลำดับที่ 31 รวมหนี้สินหมุนเวียน ดังปรากฏตามรูปที่ 4 - 74 การเลือกรายการที่ใช้คำนวณอัตราส่วนทางการเงินค่าส่วน เป็นต้น

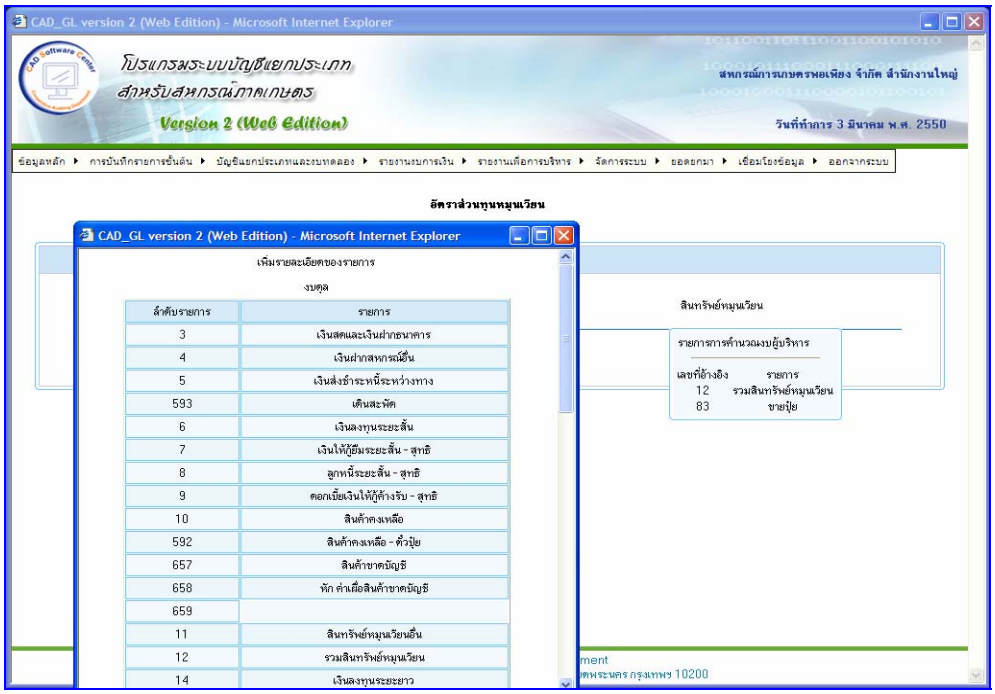

รูปที่ 4 - 73 การเลือกรายการที่ใช้คำนวณอัตราส่วนทางการเงินค่าเศษ

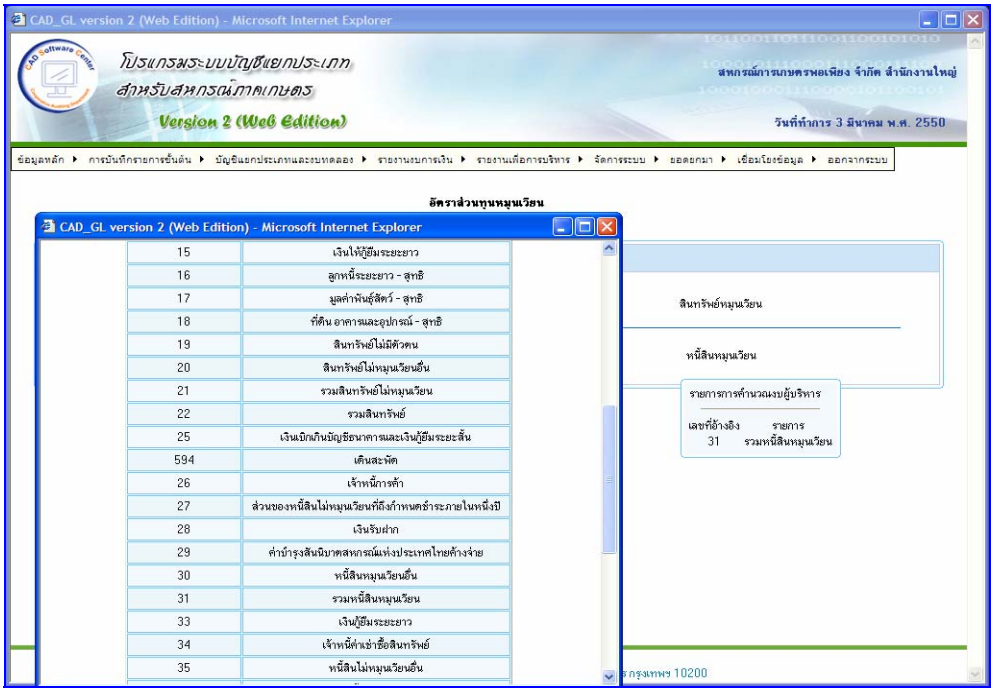

รูปที่ 4 - 74 การเลือกรายการที่ใช้คำนวณอัตราส่วนทางการเงินค่าส่วน

จุดควบคุมภายในระบบงาน

คุณสมบัติเด่นของรายงานเพื่อการบริหาร คือ ความเที่ยงตรงและเชื่อถือได้ ดังนั้น จึงกำหนดจุดควบคุมให้ใช้ข้อมูลจากงบการเงินที่ผ่านกระบวนการนำเข้าข้อมูลตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ผู้ใช้นำเข้าข้อมูลได้โดยไม่มีการพิสูจน์แหล่งที่มาของข้อมูล

รายงานเพื่อการบริหารนี้จัดได้ว่าเป็นผลประโยชน์ส่วนเพิ่มที่ผู้ใช้ไม่ต้องลงทุนเพิ่มเติมแต่อย่างใด และเป็นส่วนที่โปรแกรมระบบบัญชีชุดนี้แสดงให้เห็นถึงศักยภาพของการทำงานที่สามารถใช้ประโยชน์ข้อมูลได้อย่างคุ้มค่า ด้วยเหตุที่รายงานเพื่อการบริหารที่ได้จากโปรแกรมชุดนี้ได้จากข้อมูลต้นกำเนิด ไม่มีการนำเข้าข้อมูลซ้ำ จึงเป็นการประกันความเที่ยงตรงของผลการวิเคราะห์ข้อมูล ที่จะนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจในการบริหารงาน

การออกแบบระบบการรักษาความปลอดภัย (Security System Design)

ในการออกแบบระบบงานคอมพิวเตอร์นั้น สิ่งที่สำคัญอีกประการหนึ่งที่ต้องทำการออกแบบและให้ความสำคัญอย่างมากด้วย ก็คือ ระบบความปลอดภัยของระบบสารสนเทศ เพื่อที่จะรักษาส่วนประกอบต่าง ๆ ของระบบทั้งด้านฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ และข้อมูลที่อยู่ในระบบให้ปลอดภัย ไม่ถูกจารกรรมหรือเกิดความสูญหายของข้อมูลขึ้นจากเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิด หากระบบเกิดความเสียหายก็สามารถเรียกคืนข้อมูลกลับมาและสามารถดำเนินงานต่อได้ ถ้าพิจารณาถึงระบบการรักษาความปลอดภัยของระบบสารสนเทศที่พัฒนาขึ้น สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ส่วน คือ ระบบรักษาความปลอดภัยทางกายภาพ (Physical Security) และระบบรักษาความปลอดภัยของข้อมูล (Data Security)

1. **ระบบรักษาความปลอดภัยทางกายภาพ (Physical Security)** หมายถึง การควบคุมให้อุปกรณ์ต่างๆ ของระบบคอมพิวเตอร์และสารสนเทศอยู่ในความปลอดภัย ไม่สูญหาย ตลอดจนการจำกัดการใช้งานเฉพาะผู้มีหน้าที่ที่จะเข้าใช้คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่างๆ เท่านั้น ซึ่งการควบคุมดังกล่าวอาจกระทำได้โดยการใส่กุญแจห้องคอมพิวเตอร์ จัดวางอุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น หน่วยประมวลผลกลาง (CPU) หรือจอภาพ ให้เป็นสัดส่วน หรือการอนุญาตให้เฉพาะผู้มีหน้าที่เข้าใช้สถานที่ทำงานในพื้นที่ส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานของตนเองเท่านั้น

2. **ระบบรักษาความปลอดภัยของข้อมูล (Data Security)** หมายถึง การรักษาให้ข้อมูลต่างๆ ที่อยู่ในระบบคอมพิวเตอร์อยู่ในสถานที่ปลอดภัย ไม่สูญหาย หรือถูกคัดลอกไปโดยไม่ได้รับอนุญาต ตลอดจนการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับข้อมูล ระบบการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลมีหลายวิธี ดังนี้

   2.1 **การใช้รหัสผ่าน (Password)** เป็นกระบวนการที่ให้ผู้ใช้ระบบต้องกรอกรหัสผ่านก่อนการเข้าใช้งาน ถ้ากรอกผิดระบบจะไม่อนุญาตให้เข้าใช้งาน แต่ถ้าบุคคลนั้นกรอกรหัสผ่านได้อย่างถูกต้อง ระบบจะอนุญาตให้เข้าใช้โปรแกรมและทำงานกับข้อมูลได้ การใช้รหัสผ่านเป็นวิธีที่นิยมใช้กันทั่วไป เพราะสะดวกในการจัดการ และสามารถควบคุมผู้ที่ไม่มีหน้าที่เข้าใช้ระบบ

ได้ดีในระดับหนึ่ง รวมทั้งรหัสผ่านที่กำหนดไว้ ผู้ใช้สามารถเปลี่ยนแปลงได้เมื่อต้องการ ทั้งนี้ เพื่อไม่ให้บุคคลที่ไม่พึงประสงค์ได้รู้รหัสผ่านได้

2.2 **การเข้าถึงไฟล์ข้อมูลเฉพาะ** โดยใช้ชุดคำสั่งของรหัสผ่าน (Set Of Password) เป็นกระบวนการที่ช่วยให้การใช้รหัสผ่านได้ผลดียิ่งขึ้น กล่าวคือเมื่อผู้ใช้สามารถกรอกรหัสผ่านได้ถูกต้อง ก็สามารถเข้าใช้โปรแกรมและทำงานกับข้อมูลในระบบได้แล้ว อย่างไรก็ตาม ในการใช้ระบบคอมพิวเตอร์นั้นไม่จำเป็นว่าผู้ใช้ทุกคนสามารถเข้าถึงไฟล์ข้อมูลใดๆ ในระบบก็ได้ แต่ควรจะมีการจำกัดให้บุคคลผู้นั้นสามารถเข้าถึงแฟ้มข้อมูล และปฏิบัติงานกับข้อมูลเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับงานของตนเองเท่านั้น ซึ่งสามารถสร้างการควบคุมการเข้าถึงเฉพาะกลุ่มได้ โดยการใช้ชุดของรหัสผ่าน นั่นคือการกำหนดรหัสผ่านชุดใดสามารถเข้าถึงข้อมูลใดบ้าง และสามารถปฏิบัติงานกับข้อมูลได้ด้วยหรือไม่ หรือเป็นเพียงการเข้าถึงข้อมูลเพื่อดูข้อมูลที่ต้องการเท่านั้น นอกจากนั้นแล้วยังสามารถเก็บการบันทึกของรหัสผ่านที่เข้าถึงข้อมูลนั้น เช่น เข้าถึงเมื่อใดและได้ปฏิบัติการอะไรกับข้อมูลใดบ้าง เป็นต้น เพื่อใช้ในการติดตามร่องรอยการทำงานในภายหลัง

2.3 **การสำรองข้อมูล** เป็นระบบการเก็บข้อมูลสำรองไว้ เพื่อแก้ปัญหาที่จะเกิดจากข้อมูลสูญหาย ซึ่งการสำรองข้อมูลควรจัดเก็บไว้ในสื่อเก็บบันทึกข้อมูลนอกเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้งานอีกชุดหนึ่งด้วย